

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 3 =====

Ponedeljek, 29. avgust 2011 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (A, B ali C). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 33; vsaka naloga je vredna 11 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1	2	3	4

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Nekateri dražljaji bolj pritegnejo našo pozornost kakor drugi.

- Oglas, ki se pojavi večkrat v enem oglasnem bloku, opazimo prej kakor oglas, ki se pojavi le enkrat.
 - Obvestila o stanju na cestah takoj vzbudijo pozornost, saj so predvajana glasnejše od drugega radijskega programa.
 - Utripajoče smerne kazalce pri avtomobilu ali utripajočo luč na reševalnem vozilu hitreje opazimo kakor zgolj prižgane luči.

- A) Opredelite pozornost. Ugotovite, kateri zunanji dejavnik pozornosti je opisan v vsakem od primerov iz besedila naloge. (3 točke)

B) Pozornost je najbolj odvisna od notranjih dejavnikov pozornosti.
Za dva notranja dejavnika opišite, kako lahko vplivata na pozornost,
in vsakega ponazorite s primerom. (4 točke)

C) Zamislite si oglas za izbrani izdelek ali storitev, pri tem pa upoštevajte
zunanje in notranje dejavnike pozornosti. Vašo zamisel najprej opišite,
nato pa pojasnite, zakaj bo oglas pritegnil pozornost. (4 točke)

2. Psihologinja je preizkusila dijake s testom inteligentnosti. Rezultate je uporabila za svetovanje pri izbiri poklica. Testiranje je potekalo po točno določenem postopku. Po njem je povabila nekatere dijake tudi na individualno svetovanje.

- A) Opredelite psihološki test. Navedite dve značilnosti standardiziranega testa. (3 točke)

B) Kateri dve raziskovalni tehniki bi psihologinja še lahko uporabila pri svetovanju za izbiro poklica? Za vsako tehniko pojasnite, katere podatke o dijaku bi lahko z njo dobila, in utemeljite, zakaj bi izbrala prav to tehniko. (4 točke)

C) Presodite prednosti in pomanjkljivosti uporabe testov v primerjavi z nestrukturiranim intervijem. (4 točke)

3. Dijakinja Tina pripoveduje priateljici: »Večinoma sem dobro razpoložena, mirna in sproščena. V življenju me razni neprijetni dogodki ne potrejo hitro. Sem precej optimistične narave in se rada smejem. Ne morem reči, da me karkoli zelo skrbi. Je pa res, da postanem žalostna, ko se ljudem godijo krivice.«

- A) Opredelite samopodobo. Poimenujte področje samopodobe, ki je razvidno iz besedila, in ga opišite. (3 točke)

B) Navedite še 3 področja samopodobe. Za vsako področje ponazorite, kako bi se opisala mladostnica (2 opisa za vsako področje). (4 točke)

C) Razpravljajte o tem, kaj je značilno za osebo z ustreznou pozitivno samopodobo. Svoje trditve pojasnite s primeri vedenja takšne osebe v vsakdanjem življenju. (4 točke)

4. Sigmund Freud opisuje zgodnji razvoj v petih psihoseksualnih fazah, katerih značilnosti so odvisne od izvora in oblike zadovoljstve libida. Dogajanje v teh fazah pomembno zaznamuje posameznikovo nadaljnje življenje, kar karikirano prikazuje spodnja risba.

Vir: Palmer, D. (1995). *Ali središče drži? Uvod v zahodno filozofijo*. Ljubljana: DZS, str. 246.

- A) Poimenujte in časovno opredelite prve tri faze psihoseksualnega razvoja po Freudu. V kateri od teh faz ima pomembno vlogo Ojdipov kompleks? (3 točke)
- B) Opišite Ojdipov kompleks in pojasnite njegovo rešitev. (4 točke)
- C) Iz Freudove psichoanalitične šole izhaja tudi teorija osebnostnega razvoja Erika Eriksona. Primerjajte obe teoriji razvoja – Freudovo in Eriksonovo. (4 točke)

Prazna stran